

1. Na skupu $A = \left\{ \sqrt{2} ; \pi ; \frac{1}{3} ; 0,232323\dots ; 0 ; \sqrt{3} + 1 \right\}$ definisana je relacija ρ :

$x\rho y \Leftrightarrow (x \in Q \wedge y \in Q) \vee (x \notin Q \wedge y \notin Q)$. Dokazati da je ρ relacija ekvivalencije i naći klase.

2. U krug poluprečnika r upisani su kvadrat i jednakostranični trougao. Naći odnos površina kvadrata i trougla.

3. Brojevi 5777 i 8924 podeljeni istim prirodnim brojem n daju redom ostatke 20 i 36. Naći taj broj n .

4. Stočar je za svoje 24 krave obezbedio hranu za 18 nedelja. Koliko krava bi trebalo prodati posle 8 nedelja, da bi imao hrane za još 12 nedelja?

5. Ako je $f(5x+4) = \frac{1}{10x+2}$, $f(g(x)) = \frac{1}{2x}$, naći $f(x)$ i $g(x)$, pa dokazati da je $g(x)$ bijekcija i naći $g^{-1}(x)$.

II RAZRED

26.11.2016.

1. Odrediti kvadratnu jednačinu čija su rešenja $\frac{a}{b}$, $\frac{a^2 - b^2}{7a}$, gde su a i b rešenja sistema $a^3 - b^3 = 37ab$, $a - b = 12$.

2. Uprostiti izraz $\frac{4 + 2\sqrt{3}}{\sqrt[3]{10 + 6\sqrt{3}}}$ (tj. napisati ga u obliku $a + b\sqrt{3}$).

3. Naći celobrojne katete pravouglog trougla čija je hipotenuza $\sqrt{2006}$.

4. Dat je jednakostranični trougao stranice a . Iz svih središta stranica spuštene su normale na ostale dve stranice. Odrediti površinu šestougla ograničenog tim normalama.

5. Srediti izraz: $\frac{1+x^{-\frac{1}{2}}}{1-x^{-\frac{1}{2}}} + \frac{1-x^{-\frac{1}{2}}}{1+x^{-\frac{1}{2}}} - 2\frac{1+x^{-1}}{1-x^{-1}}$.

III RAZRED

26.11.2016.

1. Ako je $x, y, z > 0$, $xyz = 1$, izračunati vrednost izraza $\frac{x+1}{xy+x+1} + \frac{y+1}{yz+y+1} + \frac{z+1}{zx+z+1}$.

2. Oko bazena u obliku pravilnog šestougla napravljena je staza širine 2m i površine 36m^2 . Naći obim bazena.

3. Data je kocka ivice a . Svaki ugao kocke je „odsečen“ tako da je svaka strana kocke postala pravilan osmougao. Naći površinu tako dobijenog tela.

4. Rešiti sistem jednačina: $x^2 + xy = 74$, $\log_{10} \sqrt{x} + \log_{10} \sqrt{y} = \frac{1}{2}$.

5. Na koliko načina možemo izabrati dva različita broja iz skupa $\{1, 2, 3, \dots, 2001\}$ tako da njihov zbir bude paran?

IV RAZRED

26.11.2016.

1. Ako je $\frac{x_1}{x_1+3} = \frac{x_2}{x_2+5} = \frac{x_3}{x_3+7} = \dots = \frac{x_{2014}}{x_{2014}+4029}$ i $x_1 + x_2 + \dots + x_{2014} = 2014$, naći x_1 .

2. U pravougaoniku ABCD, M je središte CD, a BM je normalno na dijagonalu AC. Naći odnos AB: BC.

3. Naći sve prirodne brojeve a, b, c za koje važi: $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} > 1$, $a > b > c > 1$.

4. Odrediti sve proste brojeve p i q takve da je $p^q + 1$ takođe prost.

5. Ako je $f(4) = 6$, $f(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$, $xf(x) = (x-3)f(x+1)$, naći $f(x)$, a zatim dokazati da je $f(4) \cdot f(7) \cdot f(10) \cdot \dots \cdot f(2011) \cdot f(2014) = 2013!$.

I razred (rešenja)

1. Očigledno je: $\sqrt{2}, \pi, \sqrt{3} + 1 \notin \mathbb{Q}$, $\frac{1}{3}; 0,232323\dots = \frac{23}{99}; 0 \in \mathbb{Q}$. Refleksivnost važi, jer je svaki broj iz skupa kao i on sam. Simetričnost važi, jer ako je jedan broj iz istog skupa kao i drugi, tada važi i obrnuto. Tranzitivnost važi, jer ako je prvi broj iz istog skupa kao i drugi, a drugi iz istog kao i treći, sva tri su iz istog skupa (pa je i prvi iz istog skupa kao i treći). Postoje dve klase: $\{\sqrt{2}, \pi, \sqrt{3} + 1\}$ i $\{\frac{1}{3}; \frac{23}{99}; 0\}$.

2. Dijagonala kvadrata je prečnik datog kruga: $a\sqrt{2} = 2r$, pa je $a = r\sqrt{2}$, gde je a stranica kvadrata. Od centra trougla pa do jednog njegovog temena je poluprečnik kruga, ili dve trećine visine trougla: $\frac{2}{3} \cdot \frac{b\sqrt{3}}{2} = r$, pa je $b = r\sqrt{3}$, gde je b stranica trougla. Tada je $P_k : P_t = a^2 : \frac{b^2\sqrt{3}}{4} = 2r^2 : \frac{3r^2\sqrt{3}}{4} = 8 : 3\sqrt{3}$.

3. Ako prvi broj smanjimo za 20, a drugi za 36, tada su oba deljiva sa n . $5757 = a \cdot n$, $8888 = b \cdot n$. Pošto je $5757 = 57 \cdot 101$ i $8888 = 3 \cdot 19 \cdot 101$ očigledno je da je traženi broj 101.

4. Ako posmatramo trenutak posle 8 nedelja, imamo 24 krave koje imaju hrane za još 10 nedelja, a ako proda x krava, tada će $24 - x$ krava imati hrane za 12 nedelja. U pitanju je obrnuta proporcija: $24 : (24 - x) = 12 : 10$ iz koje je $x = 4$. Znači, trebalo bi prodati 4 krave.

5. Ako uvedemo smenu $5x - 4 = t$ iz koje je $x = \frac{t-4}{5}$, imamo da je $f(t) = \frac{1}{10 \cdot \left(\frac{t-4}{5}\right) + 2}$, pa posle sređivanja

je $f(t) = \frac{1}{2t-6}$ ili $f(x) = \frac{1}{2x-6}$. Tada je $f(g(x)) = \frac{1}{2g(x)-6}$, a po zadatku je to $\frac{1}{2x}$. Sređivanjem izraza

$\frac{1}{2g(x)-6} = \frac{1}{2x}$ dobijamo da je $g(x) = x + 3$, a njena inverzna funkcija je $g^{-1}(x) = x - 3$.

II razred (rešenja)

1. Ako se rastavi razlika kubova, dobija se $(a-b)(a^2 + ab + b^2) = 37ab$, a posto je $a-b = 12$, posle sređivanja je $12a^2 - 25ab + 12b^2 = 0$ što je ekvivalentno sa $(3a-4b)(4a-3b) = 0$ iz čega je $a = \frac{4}{3}b$ ili $a = \frac{3}{4}b$. Iz prve jednakosti dobija se $a = 48$, $b = 36$, a iz druge $a = -36$, $b = -48$ (ubacujući u jednakost $a-b = 12$). Tada je

za prvi slučaj $x_1 = \frac{a}{b} = \frac{4}{3}$, $x_2 = \frac{a^2 - b^2}{7a} = 3$, pa je tražena jednačina $3x^2 - 13x + 12 = 0$, dok je za drugi

$x_1 = \frac{3}{4}$, $x_2 = 4$, pa je jednačina $4x^2 - 19x + 12 = 0$.

$$2. \frac{4+2\sqrt{3}}{\sqrt[3]{10+6\sqrt{3}}} = \frac{4+2\sqrt{3}}{\sqrt[3]{(1+\sqrt{3})^3}} = \frac{(1+\sqrt{3})^2}{1+\sqrt{3}} = 1+\sqrt{3}.$$

3. Ako su katete tog pravouglog trougla a i b , tada važi $a^2 + b^2 = 2006$. Ili su obe katete parni brojevi ili su obe neparni brojevi. Razmotrimo prvi slučaj: $a = 2k$, $b = 2n$, $k, n \in \mathbb{N}$, $4k^2 + 4n^2 = 2006$, a to nije moguće jer 2006 nije deljivo sa 4. Drugi slučaj: $a = 2k + 1$, $b = 2n + 1$, $k, n \in \mathbb{N}$ daje $4k^2 + 4k + 1 + 4n^2 + 4n + 1 = 2006$, a posle sređivanja (i deljenja sa 4), dobija se $k(k+1) + n(n+1) = 501$, što je ponovo nemoguće, jer su oba sabirka sa leve strane jednakosti parni brojevi. Zaključak je da takve katete ne postoje.

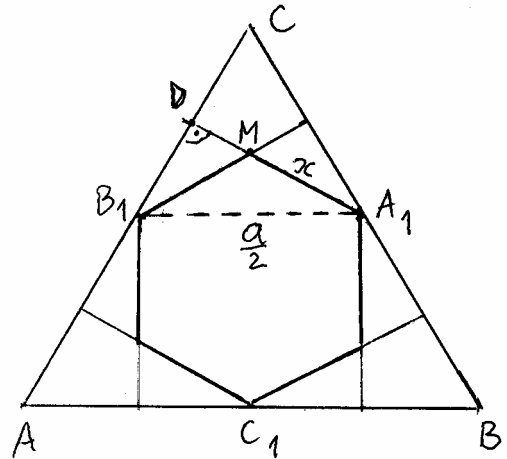
4. Očigledno je u pitanju pravilan šestougao. Posmatrajmo trougao B_1A_1C . Njegova stranica je $\frac{a}{2}$, a važi

$$x = A_1M = \frac{2}{3}A_1D = \frac{2}{3} \cdot \frac{\frac{a}{2}\sqrt{3}}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{6}.$$

Tada je površina

šestougla $P = 6 \frac{x^2\sqrt{3}}{4}$, a posle zamene dobijene vrednosti

$$\text{za } x \text{ je } P = \frac{a^2\sqrt{3}}{8}.$$

5. Posle uvođenja smene $x^{\frac{1}{2}} = t$, dobija se $\frac{1+t}{1-t} + \frac{1-t}{1+t} - 2\frac{1+t^2}{1-t^2} = \frac{(1+t)^2 + (1-t)^2 - 2(1+t^2)}{(1-t)(1+t)} = \dots = 0.$

III razred (rešenja)

1. Ako se u prvom imeniocu razlomka ubaci umesto jedinice xyz i u trećem se to uradi dva puta dobija se

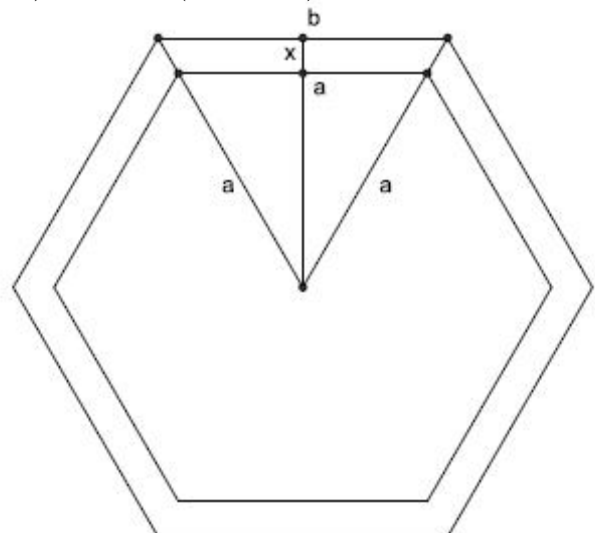
$$\frac{x+1}{x(y+1+zy)} + \frac{y+1}{yz+y+1} + \frac{z+1}{zx(1+yz+y)} = \frac{zx+z+zy+zx+z+1}{zx(yz+y+1)} = \frac{2(zx+z+1)}{zx(yz+y+1)} = \frac{2(zx+z+1)}{zxyz+zxy+zx} = \frac{2(zx+z+1)}{z+1+zx} = 2 \text{ (koristeći više puta da je } xyz = 1).$$

2. Ako je stranica manjeg šestougla a , a većeg b , tada površina trapeza čije su to osnovice iznosi 6 (šestina površine staze), $\frac{a+b}{2}x = 6$, a pošto je $x = 2$,

$a+b = 6$. Ako sad gledamo površinu trapeza kao razliku površina dva trougla, imamo

$$\frac{b^2\sqrt{3}}{4} - \frac{a^2\sqrt{3}}{4} = 6, \text{ pa je iz toga } b^2 - a^2 = 8\sqrt{3}, \text{ tj.}$$

$$(a-b)(a+b) = 8\sqrt{3}, \text{ pa je, koristeći } a+b = 6,$$

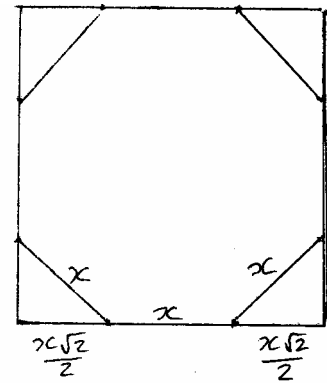
$b - a = \frac{4\sqrt{3}}{3}$. Rešavajući sistem te dve jednačine dobija se

$a = \frac{9 - 2\sqrt{3}}{3}$, pa je obim bazena $O = (18 - 4\sqrt{3})m$.

3. Potrebno je naći stranicu tog osmougla x . Površina se sastoji od 6 osmouglova i 8 jednakostraničnih trouglova (dobijenih odsecanjem malih piramida) stranice x .

Tada je $\frac{x\sqrt{2}}{2} + x + \frac{x\sqrt{2}}{2} = a$, iz čega

se lako dobija da je $x(\sqrt{2} + 1) = a$, tj. posle racionalisanja $x = a(\sqrt{2} - 1)$.

Površina jednog osmougla je $P_1 = a^2 - 4 \cdot \frac{\left(\frac{x\sqrt{2}}{2}\right)^2}{2}$, $P_1 = a^2 - x^2 = 2a^2(\sqrt{2} - 1)$,

a površina trougla je $P_2 = \frac{x^2\sqrt{3}}{4} = \frac{a^2(3 - 2\sqrt{2})\sqrt{3}}{4} = \frac{a^2(3\sqrt{3} - 2\sqrt{6})}{4}$. Tada je

$P = 6P_1 + 8P_2 = 12a^2(\sqrt{2} - 1) + 2a^2(3\sqrt{3} - 2\sqrt{6})$ ili $P = 2a^2(6\sqrt{2} - 6 + 3\sqrt{3} - 2\sqrt{6})$.

4. Iz druge jednačine slede uslovi zadatka: $x > 0$ i $y > 0$. Sređivanjem te jednačine dobija se $\log_{10} \sqrt{xy} = \frac{1}{2}$, pa je $\sqrt{xy} = \sqrt{10}$, $xy = 10$. Ubacivanjem u prvu jednačinu dobija se $x^2 = 64$, pa je $x = 8$ (zbog uslova ne može biti $x = -8$), a $y = \frac{5}{4}$.

5. U datom skupu ima 1000 parnih i 1001 neparan broj. Postoje dve mogućnosti: da saberemo dva parna ili dva neparna broja. Dva parna broja možemo odabrati na $\frac{1000 \cdot 999}{2} = 499500$ načina (što je $\binom{1000}{2}$), a dva neparna broja na $\binom{1001}{2} = \frac{1001 \cdot 1000}{2} = 500500$. Ukupan broj načina je $499500 + 500500 = 1000000$.

IV razred (rešenja)

1. Iz prve jednakosti dobija se $x_2 = \frac{5}{3}x_1$, a iz jednakosti prvog i trećeg razlomka je $x_3 = \frac{7}{3}x_1$, itd. Tako da ubacivanjem u drugi uslov dobijamo $x_1 + \frac{5}{3}x_1 + \frac{7}{3}x_1 + \dots + \frac{4029}{3}x_1 = 2014$, pa množenjem sa 3 dobijamo $x_1(3 + 5 + 7 + \dots + 4029) = 3 \cdot 2014$, dalje je $x_1 \cdot 2014 \cdot 4032 = 3 \cdot 2014$, (2014 parova sa zbirom 4032), pa je $x_1 = \frac{3}{2016} = \frac{1}{672}$.

2. Označimo $AB = a$, $BC = b$, $AC = d$, $BM = x$ i neka je $AC \cap BM = \{S\}$. Tada je $\triangle ABS$ sličan $\triangle CMS$ (svi uglovi su im jednaki). A pošto je $CM = \frac{a}{2}$, sve stranice su dva puta manje, tj. $BS = \frac{2}{3}x$ i $AS = \frac{2}{3}d$. Pošto je $d^2 = a^2 + b^2$ i $x^2 = \frac{a^2}{4} + b^2$ (iz $\triangle BCM$), tada je iz $\triangle ABS$: $\left(\frac{2}{3}d\right)^2 + \left(\frac{2}{3}x\right)^2 = a^2$, pa ubacivanjem prethodnih jednakosti dobijamo, posle sređivanja, $2b^2 = a^2$, ili $AB : BC = a : b = \sqrt{2}$.

3. Ako je $c = 2$, $b = 3$, $a = 4$, zadovoljen je uslov zadatka, kao i za $c = 2$, $b = 3$, $a = 5$, a povećavanjem vrednosti a ili b zbir je manji od 1. Za $c = 3$, $b = 4$, $a = 5$ dobijamo zbir takođe manji od 1, tako da, sem ova dva navedena, nema više rešenja

4. Ako je p neparan, dati izraz je paran, ali veći od 2, tako da nema rešenja. To znači da je $p = 2$. Jedan par brojeva koji je rešenje je $(p, q) = (2, 2)$. Ako je $q > 2$, tada je traženi zbir deljiv sa tri: $2^q + 1 = (2 + 1)(2^{q-1} - 2^{q-2} + 2^{q-3} \dots + 1)$, pa ne može biti prost. Jedino rešenje je $(p, q) = (2, 2)$.

5. Ako ubacimo u datu formulu $x = 4$, dobićemo $f(5) = 24$, slično i za $x = 5$ dobićemo $f(6) = 60$. Ako te vrednosti ubacimo u osnovni izraz $f(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$ dobijamo sistem tri jednačine sa tri nepoznate čija su rešenja $a = -6$, $b = 11$ i $c = -6$, pa je tražena funkcija $f(x) = x^3 - 6x^2 + 11x - 6$ ili rastavljeno $f(x) = (x-1)(x-2)(x-3)$. Tada je $f(4) = 3 \cdot 2 \cdot 1$, $f(7) = 6 \cdot 5 \cdot 4, \dots, f(2014) = 2013 \cdot 2012 \cdot 2011$, pa je očigledno $f(4) \cdot f(7) \cdot f(10) \cdot \dots \cdot f(2011) \cdot f(2014) = 2013!$ (Može se i ubaciti $f(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$ u datu formulu i metodom neodređenih koeficijenata naći $a = -6$, $b = 11$ i $c = -6$).

REZULTATI ŠKOLSKOG TAKMIČENJA IZ MATEMATIKE, 26.11.2016.

I RAZRED

Mesto	Prezime i Ime	Razred	1.z.	2.z.	3.z.	4.z.	5.z.	Ukupno
1.	Bakurski Arandel	I-6	20	20	20	20	20	100
2.	Grujičić Teodora	I-7	20	20	5	20	20	85
3.	Kovač Daniel	I-7	20	20	12	20	5	77
4.	Arbutina Ognjen	I-6	18	12	20	20	0	70
5.	Stanković Ognjen	I-5	10	0	20	20	15	65
6.	Ristić Laura	I-7	0	0	20	20	18	58
6.	Sekulović Miloš	I-5	20	20	0	0	18	58
6.	Jovanović Momčilo	I-7	20	18	20	0	0	58
9.	Mitrović Lana	I-7	20	12	0	20	5	57
10.	Petrov Anđela	I-8	18	12	0	20	0	50
10.	Kotur Sofija	I-6	20	10	0	20	0	50
10.	Gojsović Ivana	I-6	0	20	20	10	0	50
10.	Jovanović Milan	I-7	20	12	0	0	18	50
14.	Đurđević Marko	I-6	0	5	15	20	0	40
15.	Brkić Miona	I-6	20	18	0	0	0	38
16.	Bosilj Kristina	I-6	0	0	0	20	0	20
17.	Miković Danilo	I-7	5	0	0	5	0	10
17.	Rakonjac Nikola	I-6	0	0	0	10	0	10
17.	Marković Vladimir	I-8	0	5	5	0	0	10
20.	Babić Bogdan	I-6	0	0	0	5	0	5

II RAZRED

Mesto	Prezime i Ime	Razred	1.z.	2.z.	3.z.	4.z.	5.z.	Ukupno
1.	Stanković Nikolija	II-6	20	20	0	20	20	80
2.	Vari Jovan	II-7	5	20	12	20	20	77
3.	Pešić Ivan	II-7	0	18	18	20	20	76
4.	Cvijetić Dušan	II-5	20	5	0	20	20	65
5.	Vrhovac Katarina	II-6	18	5	0	15	20	58
6.	Jakšić Tijana	II-6	5	5	0	20	20	50
7.	Tršek Lazar	II-6	5	0	15	5	20	45
8.	Černicin Aleksandar	II-8	18	0	0	0	20	38
9.	Milovanović Igor	II-7	10	20	5	0	0	35
10.	Lukić Tijana	II-6	5	5	0	0	20	30
10.	Zečević Danilo	II-5	5	5	0	20	0	30
12.	Grujić Dejana	II-8	5	5	15	0	0	25
13.	Zarev Doroteja	II-8	5	5	0	5	0	15

III RAZRED

Mesto	Prezime i Ime	Razred	1.z.	2.z.	3.z.	4.z.	5.z.	Ukupno
1.	Debogović Marina	III-5	20	20	20	18	20	98
2.	Gujaničić Katarina	III-5	20	5	12	18	20	75
3.	Berbić Damir	III-5	20	5	10	18	20	73
3.	Velimirov Luka	III-5	20	0	15	20	18	73
5.	Ćosić Ivana	III-6	20	0	10	20	20	70
6.	Farkaš Erni	III-8	10	20	5	18	5	58
7.	Vračar Aleksa	III-5	0	15	15	18	0	48
8.	Pušeljić Aleksa	III-8	0	5	10	18	10	43
9.	Badrljica Miloš	III-8	10	0	5	0	10	25
10.	Cvetković Aleksa	III-8	0	0	0	18	5	23
11.	Cvejović Pavle	III-8	0	0	0	0	20	20
12.	Cvejić Lazar	III-8	5	10	0	0	0	15
13.*	Milinković Milica*	III-7	0	10	0	0	0	10
14.	Lukić Maša	III-8	0	5	0	0	0	5
15.	Dejanović Dejan	III-7	2	0	0	0	0	2
16.*	Tirnanić Mihajlo*	III-7	0	0	0	0	0	0

IV RAZRED

Mesto	Prezime i Ime	Razred	1.z.	2.z.	3.z.	4.z.	5.z.	Ukupno
1.	Anđelković Anastasija	IV-1	20	10	5	10	15	60
1.	Tanko Andrej	IV-8	0	20	20	20	0	60
1.	Đorđević Mihailo	IV-6	20	0	20	20	0	60
4.	Ivanović Jovana	IV-6	20	0	20	0	10	50
5.	Simović Aleksandra	IV-8	0	5	20	10	0	35
6.	Jurasović Ana	IV-8	0	5	20	0	0	25
7.	Krstić Nikola	IV-8	0	0	5	5	0	10
8.*	Bošnjak Marta*	IV-5	0	0	0	0	0	0
9.*	Bulatović Nikola*	IV-6	0	0	0	0	0	0

* - UČENICI IMAJU DIREKTAN PLASMAN NA OPŠTINSKO TAKMIČENJE ZBOG OSVOJENE NAGRADE NA OKRUŽNOM TAKMIČENJU PRETHODNE GODINE